

دانشگاه پیام نور

مدیریت ایمنی و بهداشت اماکن و رویدادهای ورزشی

www.ketab.ir

دکتر معصومه حسینی دکتر ابوالفضل فراهانی

دکتر مرتضی رضائی صوفی

سرشناسه	حسینی، معصومه، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدید آور	مدیریت ایمنی و بهداشت اماکن و رویدادهای ورزشی/معصومه حسینی، ابوالفضل فراهانی، مرتضی رضایی صوفی، ویراستار علمی لیلا قربانی قهفرخی
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	۱۹۹ ص.
فروست	دانشگاه پیام نور: ۲۸۳۲، گروه تربیت بدنی: ۱۳۶/۱
شابک	978 - 964 - 14 - 0883 - 3
وضعیت فهرست نویسی	فبا
یادداشت	کتابنامه: ص: ۱۸۵ - ۱۸۷
موضوع	ورزشگاه‌ها -- ایران -- طراحی و ساخت -- پیش‌بینی‌های ایمنی -- آموزش برنامه‌ای Stadiums -- Iran -- Design and construction -- Safety measures -- Programmed instruction ورزشگاه‌ها -- ایران -- مدیریت -- آموزش برنامه‌ای Stadiums -- Iran -- Management -- Programmed instruction ورزش -- وسایل و تجهیزات -- پیش‌بینی‌های ایمنی -- آموزش برنامه‌ای Sporting goods -- Safety measures -- Programmed instruction ورزش -- جنبه‌های بهداشتی -- آموزش برنامه‌ای Sports -- Health aspects -- Programmed instruction فراهانی، ابوالفضل، ۱۳۴۴ - رضایی صوفی، مرتضی، ۱۳۴۶ - قربانی قهفرخی، لیلا، ۱۳۶۱ - ویراستار دانشگاه پیام نور Payam Noor University GV۴۱۳ ۷۳۵/۸۰۴۳ ۷۶۶۴۱۳۳
شناسه افزوده	فراهانی، ابوالفضل، ۱۳۴۴ -
شناسه افزوده	رضایی صوفی، مرتضی، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده	قربانی قهفرخی، لیلا، ۱۳۶۱ - ویراستار
شناسه افزوده	دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	Payam Noor University
رده بندی کنگره	GV۴۱۳
رده بندی دیویی	۷۳۵/۸۰۴۳
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۶۴۱۳۳

چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: (ریال) ۳۲۰,۰۰۰

مدیریت ایمنی و بهداشت اماکن و رویدادهای ورزشی

مؤلفان: دکتر معصومه حسینی - دکتر ابوالفضل فراهانی - دکتر مرتضی رضایی صوفی

ویراستار علمی: دکتر لیلا قربانی قهفرخی

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۸۸۳ - ۳

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0883 - 3

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(تولید: کلی یا خلاصه‌نویاری، متن و ترجمه، چاپ، اقتباس، توزیع، گسترده، تهیه CD و ... این اثر را بخشی از آن آفرینش، طرح، سمت و روی چند ... بدون احد محبور
کنش از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متعذر دفع دعوای حمایت از مؤلفان و مصنفان و همدستان
دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قانونی می‌گردد.)

ادرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، جابان شهید رجایی،

پرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآورانی تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

فهرست مطالب

پیشگفتار

فصل اول: تعاریف و مفاهیم ایمنی، امنیت و بهداشت

هدف کلی

هدف‌های یادگیری

مقدمه

۱-۱-۱ تعریف و مفهوم ایمنی

۱-۱-۲ ایمنی

۱-۱-۳ حفاظت ایمنی در برابر خطر

۲-۱ انواع ایمنی در فضاهای آموزشی

۱-۲-۱ ایمنی سلامت فیزیکی و روانی دانش‌آموزان

۲-۲-۱ ایمنی راه‌های رفت و آمد مدرسه

۲-۲-۲ ایمنی در فضای آموزشی (فرهنگ و رعایت مقررات)

۳-۱ تعریف سلامت

۱-۳-۱ سلامت جسمانی

۲-۳-۱ سلامت روانی

۳-۳-۱ سلامت اجتماعی و اقتصادی

۴-۳-۱ سلامت ذهنی (آزادگی از وابستگی به دوا)

۴-۱ مدیریت سلامت در رشته‌های مختلف آموزشی و تربیتی

۱-۴ تعریف بهداشت

۱-۵-۱ بهداشت بدن

۲-۵-۱ بهداشت محیط

۳-۵-۱ بهداشت فردی و بهداشت اجتماعی

خلاصه فصل اول

نکات مهمی چهارشنبه‌ای فصل اول

۲۱	فصل دوم: اصول ایمنی در طراحی و ساخت اماکن ورزشی سرپوشیده
۲۱	هدف کلی
۲۱	هدف‌های یادگیری
۲۲	مقدمه
۲۲	۱-۲ تعریف اماکن ورزشی
۲۳	۲-۲ تقسیم‌بندی کلی اماکن ورزشی
۲۳	۳-۲ انواع اماکن ورزشی
۲۵	۴-۲ تقسیم‌بندی اماکن ورزشی در کتاب حاضر
۲۵	۱-۴-۲ فضاهای روباز ورزشی
۲۷	۲-۴-۲ فضاهای سرپوشیده ورزشی
۲۸	۵-۲ اهمیت توجه به ایمنی در ساخت اماکن ورزشی
۲۹	۶-۲ استانداردهای کلی در ساخت اماکن ورزشی
۳۰	۱-۶-۲ آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
۳۱	۷-۲ آشنایی با شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور
۳۲	۱-۷-۲ فلسفه وجودی بخش نگهداری اماکن ورزشی
۳۲	۲-۷-۲ فلسفه وجودی بخش توسعه اماکن ورزشی
۳۲	۳-۷-۲ برخی از مهم‌ترین اماکن ورزشی تحت پوشش شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور
۳۳	۸-۲ ایمنی مرحله احداث اماکن ورزشی
۳۳	۹-۲ ایمنی مرحله بهره‌برداری از اماکن ورزشی
۳۳	۱۰-۲ ایمنی ورزشکاران و تماشاگران و مسئولان اجرایی و امنیتی
۳۳	۱-۱۰-۲ امنیت جانی افراد در ورزشگاه‌ها
۳۴	۲-۱۰-۲ امنیت اخلاقی و تربیتی افراد در ورزشگاه‌ها
۳۴	۳-۱۰-۲ امنیت بهداشتی افراد در ورزشگاه‌ها
۳۴	۱۱-۲ عوامل مؤثر بر شرایط بهداشتی محیط ورزشگاه
۳۶	۱-۱۱-۲ استانداردهای ساخت اماکن و فضاهای ورزشی
۴۳	۱۲-۲ نکات ایمنی خاص اماکن ورزشی سرپوشیده
۴۴	۱۳-۲ ملاحظات ایمنی و بهداشت در اماکن ورزشی
۴۴	۱-۱۳-۲ نکات ایمنی کف سالن‌ها
۴۷	۲-۱۳-۲ نکات ایمنی سقف
۴۷	۳-۱۳-۲ نکات ایمنی دیوارها
۴۸	۴-۱۳-۲ نکات ایمنی در خصوص حریم امنیتی / محوطه ایمنی
۵۰	۵-۱۳-۲ نکات ایمنی ورودی‌ها و راهروها
۵۲	۶-۱۳-۲ نکات ایمنی خروجی‌ها و درب‌ها
۵۳	۷-۱۳-۲ نکات ایمنی در جریان رفت و آمد تماشاگران
۵۶	۸-۱۳-۲ ابزارهای امنیتی

۵۶	۹-۱۳-۲ نکات ایمنی در امکانات جانبی اماکن ورزشی
۵۷	۱۰-۱۳-۲ نکات ایمنی رختکن
۵۷	۱۱-۱۳-۲ نکات ایمنی سرویس های بهداشتی
۵۹	۱۲-۱۳-۲ نکات ایمنی درخصوص پارکینگ ها
۶۰	۱۳-۱۳-۲ نکات ایمنی درخصوص اتاق کمک های اولیه
۶۱	۱۴-۱۳-۲ نکات ایمنی درخصوص شرایط محیطی اماکن ورزشی (نور-دما و...)
۶۱	۱۵-۱۳-۲ خصوصیات و ویژگی های نور از نظر بهداشتی
۶۲	۱۶-۱۳-۲ نکات ایمنی و بهداشت در عایق کاری
۶۳	۱۷-۱۳-۲ نکات ایمنی درخصوص دمای اماکن ورزشی
۶۳	۱۸-۱۳-۲ نکات ایمنی مهم در کنترل هوا و تهویه
۶۴	۱۹-۱۳-۲ فضاهای مخاطره آمیز
۶۶	۲۰-۱۳-۲ ایمنی روزمره
۶۸	۲۱-۱۳-۲ نکات ایمنی در فضاهای ورزشی سرپوشیده و روباز به تفکیک رشته های ورزشی
۸۳	خلاصه فصل دوم
۸۵	خودآزمایی چهارگزینه ای فصل دوم
۸۷	فصل سوم: نکات ایمنی و بهداشت استخرهای سرپوشیده و روباز
۸۷	هدف کلی
۸۷	هدف های یادگیری
۸۷	مقدمه
۸۸	۱-۳ بهداشت استخرهای شنا
۸۹	۲-۳ نکات ایمنی استخرها
۸۹	۱-۲-۳ متنجیان غریق
۹۰	۲-۲-۳ صندلی های نجات غریق
۹۱	۳-۲-۳ تابلوها و نشانگرها
۹۱	۴-۲-۳ نشانگرهای عمیق
۹۱	۵-۲-۳ سیستم های الکتریکی
۹۱	۶-۲-۳ ریسمان جداکننده منطقه کم عمق و طناب های شناور
۹۲	۷-۲-۳ لوازم کمک های اولیه
۹۲	۸-۲-۳ سونا و جکوزی
۹۳	۹-۲-۳ بیماری های مسری
۹۳	۱۰-۲-۳ رختکن ها
۹۳	۱۱-۲-۳ سرویس های بهداشتی
۹۳	۱۲-۲-۳ دستشویی ها
۹۳	۱۳-۲-۳ دوش ها
۹۴	۳-۳ توصیه های بهداشتی به شناگران
۹۵	۴-۳ نکات قابل توجه متصدیان استخر

۹۶	خلاصه فصل سوم
۹۸	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم
۱۰۱	فصل چهارم: استانداردها و شاخص‌های بهداشتی در اماکن ورزشی
۱۰۱	هدف کلی
۱۰۱	هدف‌های یادگیری
۱۰۱	مقدمه
۱۰۲	۱-۴ بهداشت ورزشی
۱۰۴	۲-۴ بهداشت در اسلام
۱۰۵	۱-۲-۴ ضرورت و اهمیت بهداشت
۱۰۵	۳-۴ بهداشت ورزشی
۱۰۵	۱-۳-۴ آموزش بهداشت ورزشی
۱۰۶	۲-۳-۴ هدف بهداشت ورزشی
۱۰۷	۴-۴ نکات بهداشتی هنگام فعالیت‌های ورزشی
۱۰۸	۵-۴ ضرورت رعایت نکات بهداشتی از سوی ورزشکاران در زمان فعالیت‌های ورزشی
۱۰۸	۱-۵-۴ لباس ورزشی
۱۰۹	۲-۵-۴ کفش ورزشی
۱۱۰	۳-۵-۴ عفونت در بدن ورزشکار
۱۱۰	۴-۵-۴ بهداشت محیط ورزشی
۱۱۰	۵-۵-۴ بهداشت بدن ورزشکار
۱۱۱	۶-۵-۴ بهداشت لباس ورزشکار
۱۱۱	۶-۴ نکات قابل توجه دیگر در هنگام ورزش
۱۱۴	۷-۴ گرم کردن و آماده‌سازی بدن پیش از تمرین و مسابقات ورزشی
۱۱۴	۱-۷-۴ انواع گرم کردن
۱۱۵	۲-۷-۴ اصول قابل توجه در گرم کردن
۱۱۶	۸-۴ فعالیت ورزشی
۱۱۷	خلاصه فصل چهارم
۱۱۸	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل چهارم
۱۱۹	فصل پنجم: آشنایی با مدیریت خطر و نحوه اقدامات و عملیات آن
۱۱۹	هدف کلی
۱۱۹	هدف‌های یادگیری
۱۱۹	مقدمه
۱۲۰	۱-۵ ریسک
۱۲۰	۲-۵ خطر
۱۲۰	۳-۵ ریسک یا خطر
۱۲۱	۴-۵ مدیریت ریسک

۱۲۱	۵-۴-۱- فواید مدیریت ریسک در اماکن ورزشی
۱۲۲	۵-۵-۱- مدیریت خطر
۱۲۳	۵-۵-۱- اهمیت مدیریت خطر
۱۲۴	۵-۶- ورزش و خطر
۱۲۶	۵-۷- مدیریت خطر و صوبه ایمنی و حفاظتی اماکن ورزشی
۱۲۶	۵-۸- ورزش، خطر و قانون
۱۲۸	۵-۹- برخی از عوامل خطر در استادیوم‌ها
۱۲۸	۵-۱۰- رایج‌ترین تهدیدات و خطرات برای استفاده‌کنندگان از مجموعه‌های ورزشی
۱۲۹	خلاصه فصل پنجم
۱۳۰	خود آزمایی چهارگزینه‌ای فصل پنجم

فصل ششم: روش‌های مدیریت و کنترل جمعیت در استادیوم‌ها

۱۳۱	هدف کلی
۱۳۱	هدف‌های یادگیری
۱۳۱	مقدمه
۱۳۲	۶-۱- اثرات مثبت تدابیر ایمنی و امنیتی
۱۳۳	۶-۲- مدیریت جمعیت
۱۳۵	۶-۳- مدیریت پیشگیرانه بحران‌های جمعیتی در استادیوم‌ها
۱۳۵	۶-۳-۱- ویژگی‌های پیشگیری
۱۳۵	۶-۳-۲- هدف پیشگیری
۱۳۶	۶-۴- هدف و تکنیک‌های گروه‌های محرب در بحران حوادث امنیتی
۱۳۸	۶-۵- تدبیر پیشگیرانه
۱۳۸	۶-۵-۱- تدبیر و راه کارهای امنیتی، انتظامی
۱۴۰	۶-۵-۲- تدابیر اجتماعی و روانی
۱۴۶	۶-۵-۳- نورم‌سازی و آموزش کارکنان
۱۴۷	۶-۶- نکات مهم نحوه مانور و تمرین جهت آموزش و آمادگی کارکنان
۱۴۸	۶-۷- استفاده از فناوری و مدیریت یکپارچه
۱۵۰	خلاصه فصل ششم
۱۵۱	خود آزمایی چهارگزینه‌ای فصل ششم

فصل هفتم: چک لیست‌های کنترل و ارزیابی ایمنی و بهداشت در اماکن ورزشی

۱۵۳	هدف کلی
۱۵۳	هدف‌های یادگیری
۱۵۳	مقدمه
۱۵۴	۷-۱- تعریف چک لیست
۱۵۵	۷-۱-۱- چرا از چک لیست استفاده می‌کنیم؟
۱۵۵	۷-۱-۲- کاربرد چک لیست در ارزیابی و کنترل مکان، تأسیسات و تجهیزات ورزشی

پیشگفتار

وضعیت ایمنی اماکن ورزشی از جمله موضوعات مهم و مورد توجه متخصصین علوم ورزشی، طب ورزشی و مسئولین سلامت جامعه است. اصطلاح «ایمنی مقدم بر کار» در اماکن ورزشی نیز می‌بایست در دستور کار مدیران ورزشی و برنامه‌ریزان فعالیت‌های ورزشی قرار گیرد. وجود موانع و وسایل غیراستاندارد و خطرناک و استفاده از وسایل مستهلک و فرسوده، سازه‌های غیراستاندارد، نبود تردید موجب صدمات بدنی و حتی در مواردی سبب خسارات شدید جبران‌ناپذیر می‌شود که منجر به دعاوی حقوقی خواهد شد. بی‌شک ایمن‌سازی اماکن و تأسیسات ورزشی اولین و مهم‌ترین اقدام برای پیشگیری از بروز این گونه قضایا خواهد بود. آنچه اکنون پیش روی شماست به‌عنوان یک مرجع تخصصی در زمینه حفظ و ایمن‌سازی اماکن و ساختمان‌های ورزشی سرپوشیده و روباز می‌تواند یک منبع داخلی برای واحد «ایمنی در اماکن ورزشی» توسط دانشجویان دوره کارشناسی ارشد گرایش اماکن ورزشی استفاده شود. ضمن اینکه این کتاب می‌تواند به‌عنوان منبعی برای کلیه علاقه‌مندان در حوزه مدیریت ورزشی و مسئولان و مدیران باشگاه‌های ورزشی باشد. در این کتاب از جدیدترین اطلاعات و دستاوردهای سازمان‌های متولی ایمنی و بهداشت در اماکن ورزشی کشور (شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و پژوهشکده محیط‌زیست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، مرکز سلامت محیط و کار، نوپرت و استانداردهای فدراسیون‌های جهانی) بهره‌گرفته شده است. اما همانند هر اثر و تألیف دیگری نیازمند نظرات و پیشنهادات ارزنده دانشجویان و اساتید و متخصصین در زمینه‌های ساختاری و محتوای کتاب است که از عزیزان درخواست می‌شود به آدرس ایمیل مؤلفان ارسال کنند.